

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 88

Henkilöstön edustajien nimeäminen jäseniksi kaupungin omistamien yhtiöiden hallitukseen

TRE:1818/00.03.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Henkilöstön edustajat nimetään jatkossa jäseniksi kaikkiin kaupungin omistamien yli 20 työntekijän yhtiöiden hallitukseen.

Päätöstä sovelletaan käytäntöön ensimmäistä kertaa kevään 2022 yhtiökokouksissa.

Perustelut

Lain henkilöstön edustuksesta yrityksen hallinnossa tarkoitusta on määritelty sen 1 §:ssä seuraavasti: Yrityksen toiminnan kehittämiseksi, yrityksen ja henkilöstön yhteistoiminnan tehostamiseksi sekä henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi henkilöstöllä on oikeus osallistua yrityksen liiketoimintaa, taloutta ja henkilöstön asemaa koskevien tärkeiden kysymysten käsittelyyn yrityksen päättävissä, toimeenpaneivissa, valvovissa tai neuvoa-antavissa hallintoelimissä (henkilöstön edustus) siten kuin laissa säädetään.

Lakia henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa sovelletaan lain 2 §:n mukaisesti suomalaiseen osakeyhtiöön (osuuskunta, muu taloudellinen yhdistys jne.), jonka työsuhteessa olevan henkilöstön määrä Suomessa säännöllisesti on vähintään 150. Viime kädessä, jos asiasta ei voida muutoin sopia, on henkilöstöllä lain mukaan, jos vähintään kaksi henkilöstön enemmistöä yhdessä edustavaa henkilöstöryhmää sitä vaatii, oikeus nimetä edustajansa ja heille henkilökohtaiset varaedustajat yrityksen valinnan mukaan hallintoneuvostoon, hallitukseen tai sellaisiin johtoryhmiin taikka niitä vastaaviin toimielimiin, jotka yhdessä kattavat yrityksen tulosityksiköt. Lain mukaan henkilöstön edustus on toteutettava vuoden kuluessa siitä, kun 2 §:n mukaiset edellytykset (mm. henkilöstön määrä vähintään 150) ovat täyttyneet ja vaatimus edustuksesta esitetty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tällä hetkellä kaupungin tytäryhtiöissä henkilöstön edustajia on valittu Pirkanmaan Voimia Oy:n (728 henkilöä), Tampereen Tilapalvelut Oy:n (236 henkilöä), Tampereen Infra Oy:n (362 henkilöä) ja Tuomi Logistiikka Oy:n (277 henkilöä) hallitukseen. Pisimpään kokemusta henkilöstön edustajasta hallituksissa on vuoden 2018 alussa yhtiötetyn Tampereen Tilapalvelut Oy:n hallitustyöskentelystä. Omistajaohjauksikön käsityksen mukaan kokemuksia voi kuvata rohkaiseviksi mm. yhtiöiden hallitusten puheenjohtajien ja toimitusjohtajien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Mainitut yhtiöt kuuluvat konsernissa henkilöstömäärältään suurimpiin ja niissä lain henkilöstön edustuksesta yrityksen hallinnossa mukainen vähintään 150 työsuhteessa olevan henkilön raja selvästi ylittyy.

Liitteenä on yhteenveto konserniyhtiöiden henkilömäärästä sekä maininta siitä, onko yhtiössä muitakin osakkaita. Konserniin kuuluu useita yhtiöitä, joiden henkilöstön määrä on vähäinen tai sitä ei ole lainkaan. Yli 150 työntekijän yhtiöitä on yhteensä kuusi ja näistä neljässä siis jo on henkilöstön edustaja hallituksessa. Suuruusluokkaan 20-150 työntekijää kuuluvia osakeyhtiötä on kahdeksan. Tampereen Sähkölaitos Oy, Tampereen Särkänniemi Oy ja Finnpark Oy toimivat markkinoilla, mikä tuo oman leimansa ja vaatimuksensa mm. hallitustyöhön.

Kaupungin ehdokkaiden nimeäminen konserniyhteisöjen hallitukseen kuuluu kaupungin hallintosäännön 16 §:n mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston päätösvaltaan. Konsernijaosto voi varsin vapaasti nimetä jäseniä yhtiöiden hallitukseen ja mikään ei ole aiemminkaan estänyt sitä, etteikö henkilöstön edustajia voisi valita nykyistä enemmän tytäryhtiöiden hallitukseen. Käytännössä henkilöstön edustajan nimeäminen edellyttäisi tietoa yhtiön henkilöstön edustajille, että tällainen mahdollisuus heillä on sekä jonkin verran aikaa järjestää koko henkilöstön keskuudesta vaali nimettävän henkilön valitsemiseksi. Vaalissa valitun henkilön nimi ilmoitettaisiin sitten konsernijaostolle, joka hallitusjäsenten nimeämispäätöksen tekee.

Konsernijaosto päätti Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden yhtiöjärjestysten uudistamisesta 23.2.2021 § 16. Konsernijaosto edellytti, että kaikkiin uusittaviin yhtiöjärjestyksiin lisätään yhtiön hallitusta koskevaan pykälään, että yksi hallituksen jäsenistä voi olla henkilöstön edustaja.

Omistajaohjauksen näkemyksen mukaan henkilöstön edustajan valitseminen yhtiön hallitukseen on parhaiten paikallaan suurissa in-house-yhtiöissä. Henkilöstön edustajan nimeäminen muihin yhtiöihin voisi olla erityisen perusteltua ja tarkoituksenmukaista lähinnä Tampereen Sähkölaitos Oy:n (408 henkilöä) ja Tullinkulman Työterveys Oy:n (240 henkilöä) kohdalla. Molemmissa yhtiöissä henkilöstön edustus yhtiön hallinnossa toteutuu jo tällä hetkellä yhtiön johtoryhmään kuuluvan henkilöstön edustajan kautta. Muiden suurten yhtiöiden osalla omistajaohjaus näkee henkilöstön edustajan nimeämisen mahdolliseksi tapauskohtaisesti harkiten ja käytännön vaikutukset huomioiden.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Useassa yhtiössä on myös muita osakkaita ja varsin monessa on olemassa osakassopimus, jossa on sovittu mm. hallituksen koko ja nimeämisoikeudet. On tarpeen tiedostaa, että neuvotteluja muiden osakkaiden kanssa henkilöstön edustajien nimeämisestä yhteisesti omistettuihin yhtiöihin ei ole käyty, ja käytännössä uusi henkilö voidaan nimetä hallitukseen joko niin, että Tampere luovuttaa yhden muista paikoistaan tai kanssaomistajan kanssa yhteisesti sovitaan muutoksesta päivittämällä osakassopimusta.

Valittavan henkilöstön edustajan on myös syytä tiedostaa, että hän on täysivaltainen ja -vastuinen hallituksen jäsen. Kuntalain 47 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Valittavan henkilön tulee ymmärtää osakeyhtiölain velvoitteet ja hyvän hallitustyöskentelyn koodi, jotta hallitustyö voi onnistua. Siksi olisi mieluiten kehitettävä yhtiöiden kanssa sellainen henkilöstön edustajan nimeämisprosessi, jossa esitettävän henkilön kompetenssi voidaan todentaa konsernijaostossa ennen nimeämistä.

Käytännössä uusia henkilöstön edustajia tytäryhtiöiden hallituksiin voidaan valita keväällä 2022. Muutoin asia vaatinee nykyisistä hallituskokoonpanoista jonkun luopumisen paikastaan, mahdollisesti yhtiöjärjestyksen muutoksen (mikäli kokoonpanoa kasvatetaan) ja ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsumisen.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen

Liitteet

1 Henkilöstömäärät yhtiöissä

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 7.9.2021 kaupungin internetsivulle:

www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköpostilla 9.9.2021.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi.

Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampere
09.09.2021

Juho-Pekko Ryhänen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§88

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14-16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.